

בבית המשפט המחוזי בירושלים

בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 22556-04-11

קבוע ליום 20.7.11, 09:00

בפני כבוד השופט משה סובל

1. ערפאת ת.ז. 6

2. מ. ת.ז. 2

3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה סלצברגר (ע"ר)

כולם ע"י ב"כ עו"ד עדי לוסטיגמן ואח'

מרח' שמואל הנגיד 27, ירושלים 94269

טל: 02-6222808 פקס: 03-5214947

העותרים

- נ ג ד -

שר הפנים

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

רח' מח"ל 7, ת.ד. 49333, ירושלים 91493

טל: 02-5419555, פקס: 02-5419582

המשיב

כתב תשובה

המשיב מתכבד להגיש כתב תשובתו לעתירה.

עניינה של העתירה דנן, אשר הוגשה נגד החלטת יו"ר ועדת ההשגה לזרים מיום 27.2.11, הינה

טענת העותרים כי יש להעניק לעותר 2 מעמד קבע בישראל.

כבר בפתח הדברים יאמר, כי עניינם של העותרים נבחן הן על ידי המשיב והן על ידי יו"ר ועדת

ההשגה לזרים, אשר נתנה החלטה מנומקת ביום 27.2.11, לפיה אין ליתן לעותר 2 מעמד קבע,

היות ההחלטה לפיה ראשית ירשם העותר במעמד ארעי למשך שנתיים, ורק לאחר מכן יינתן לו

מעמד קבע, הינה סבירה ואין מקום להתערב בה.

עמדת המשיב הינה, כי דין העתירה להידחות, הכל כפי שיפורט להלן.

עיקרי העובדות הצריכות לעניין

1. העותרת 1, ערפאת, ילידת 13.3.66, היא תושבת קבע החל מיום 23.12.91, בעקבות

נישואין קודמים לתושב קבע (היתה נשואה לתושב קבע - להלן: "הבעל הראשון" - החל

מיום 24.12.89 ועד ליום 6.2.01) (להלן: "ג").

2. העותר 2, מ, יליד אזור, 17.9.95, הוא בנה של נ מבעלה הראשון (להלן:

"מ").

3. לנו ולבעלה הראשון ילדים נוספים: ש ילידת ירושלים 02/91, ואו יליד ירושלים 03/92

- שניהם תושבי קבע.

4. נ' נישאה בשנית ביום 4.11.02 לסעודי , ת.ז. 9 , יליד אזור, שנת 1963 (להלן: "סעודי").
5. סעודי היה נשוי לתושבת קבע אחרת בין התאריכים 15.4.94 – 19.9.00, ולהם בת משותפת, תושבת קבע, ילידת 4.2.99.
6. לנ' ולסעודי ילדים משותפים: ר' יליד ירושלים 10/04, וח' יליד ירושלים, 11/05 – שניהם תושבי קבע.
7. ביום 1.11.01 הוגשה בקשתה הראשונה של העותרת לרישום העותר 2 במרשם האוכלוסין הישראלי.
8. ביום 16.1.02 הופנתה שאילתא למל"ל.
9. ביום 20.1.02 התקבלה תמצית החקירה שהסתיימה ביום 5.9.00 לפיה העותרת שכרה דירה בכפר עקב שבשטחי ירושלים מאז 7/00, ולפני כן בבית הוריה ברמאללה מאז נפרדה מבעלה. עוד נמסר מהמל"ל כי נערכת חקירה חדשה בעניינה.
10. ביום 22.1.02 נמסרה הודעת-ביניים, לפיה הבקשה עבור העותר 2 מצויה בטיפול.
11. ביום 30.8.05 (לאחר נישואי העותרת לבעלה השני מיום 4.11.02) הגישה העותרת בקשה חדשה לרישום העותר 2 במרשם האוכלוסין הישראלי.
12. ביום 3.3.08 התקבלה פניה להגשת בקשת אחמ"ש עבור הבעל השני.
13. ביום 25.3.08 נשלחה למענה של העותרת תשובה, לפיה מועד להגשת בקשה נקבע ליום 1.6.08 אולם ככל שתוגש בקשה – עתידה להיות מסורבת, נוכח היות המוזמן נשוי בנישואי-פוליגמיה.
14. ביום 23.6.08 הגישה העותרת בקשה לאחמ"ש עבור העותר 2, בהיותו בן 12 ו-9 חודשים.
15. ביום 30.6.08 הוגשה בקשה לרישום הילדים ר' וח' .
16. ביום 6.8.08 הגישה העותרת (נ') בקשה למתן מעמד עבור בעלה השני סעודי.
17. ביום 10.8.08 התקבלה עמדת המשטרה, לפיה "אין הערות".
18. בתאריכים 28.9.08, 12.11.08, 17.12.08 התקבלו פניות מטעם העותרים בעניין הטיפול בבקשות.
19. ביום 1.1.09 הופנתה שאילתא למל"ל בעניין העותרת, בעלה הראשון וגרושתו של סעודי.
20. חקירות מלאות של המל"ל התקבלו בסמוך לאחר מכן, ומהן עלה כי נ' וילדיה, לרבות מ', מנהלים מרכז חיים בתחומי ישראל (כפר עקב), וכי נ' וסעודי מתגוררים ביחד בכפר עקב החל מחודש אוגוסט 2002.
21. ביום 26.1.09 התקבלה פנייה נוספת מטעם העותרים בעניין הטיפול בבקשת רישום ילדים של ר' וח' (שאינם רלוונטיים לעתירה דנן).

22. ביום 8.2.09 ניתן לעותרים מענה לפיו העניין נבחן אל מול גורמים נוספים וככל שתהיינה התפתחויות, ישוב המשיב ויעדכןם. לצורך המשך הטיפול בבקשת מ, התבקש מ למלא טופס קורות חיים.
23. במסגרת הודעה זו, נמסרה אף החלטת המשיב בעניין בקשת רישום הילדים, לפיה אושר מתן מעמד קבע עבור ילדיהם המשותפים של נ ו (סעודי (ה' וח' (').
העתק מכתב מיום 8.2.09 צורף כנספח ע/1 לעתירה.
24. ביום 15.2.09 התייצבה נ במשרדי המשיב, והונפקו עבור ה' ח' רישיונות לישיבת קבע.
25. ביום 11.3.09 התקבלה פנייה נוספת מטעם העותרים בעניין הטיפול בבקשות.
26. ביום 31.3.09 נמסר לעותרים כי טרם התקבלה החלטה בבקשה, וכשתתקבל תשובה המשיב ישוב ויעדכן.
27. ביום 21.7.09 הגישו העותרים השגה לועדת ההשגה לורים, שעניינה שיהוי במתן החלטה באשר למ ולסעודי, ובמסגרת זו התבקשה הסדרת מעמדם (השגה 608/09).
28. ביום 22.10.09 הפנה המשיב שאילתות לקבלת עמדות גורמים עדכניות בנוגע לעותר 2, אשר במועד זה היה בן למעלה מ-14 שנה.
29. ביום 27.7.09 התקבלה עמדת המשטרה, לפיה "אין הערות".
30. ביום 6.8.09 התקבלה עמדת השב"כ, לפיה "אין הערות".
31. ביום 25.8.09, נמסר לעותרים כי בקשת איחוד המשפחות אושרה, והעותרים זומנו למשרדי המשיב ביום 8.6.10 למימוש ההחלטה וקבלת רישיון ישיבה ארעי מסוג א/5 בתוקף לשנתיים עבור מ, והפנייה להיתר המת"ק בתוקף לשנה עבור סעודי.
העתק המכתב מיום 25.8.09 מצ"ב ומסומן מש/1.
32. ביום 21.10.09 נמסר לעותרים, כי הבקשה לאיחוד משפחות עבור סעודי אושרה, על דרך של מתן הפנייה למת"ק בהתאם להוראת השעה. העותרים התבקשו להגיע ללשכת המשיב, להמציא מסמכים להוכחת מרכז חיים, וכן טופס קורות חיים עבור מ.
העתק מכתב מיום 21.10.09 צורף כנספח ע/13 לעתירה.
33. בשלב זה התקבלו אצל המשיב המסמכים שהתבקשו, כמו גם טופס קורות חיים של מ, אשר לא נמסר קודם לכן למשיב.
34. במהלך הטיפול בהשגה הוגשו מספר בקשות ארכה מטעם המשיב ותגובות מטעם העותרים, וביום 5.5.10 ניתנה החלטת בנייים ע"י יו"ר הועדה לפיה מ לא יורחק מישראל עד למתן החלטה אחרת של הועדה.
העתק החלטה מיום 5.5.10 צורף כנספח ע/21 לעתירה.

35. ביום 1.6.10 הוגשה הודעה מטעם המשיב לועדת ההשגה, לפיה ביום 21.10.09 הועברה תשובה לב"כ העותרים לפיה הבקשה לאיחוד משפחות אושרה והעותרים מוזמנים למשרדי המשיב ליום 25.10.09 לשם הסדרת שהייתו של סעודי. ביום 25.10.09 ניתנה לסעודי הפניה למת"ק למשך 12 חודשים, עד ליום 25.10.10. בנסיבות אלו, ההשגה בעניין סעודי התייתרה. באשר למ, צוין כי הוחלט להעניק לו אשרת שהיה מסוג א/5 למשך שנתיים, וכי לצורך כך הוא נדרש להמציא טופס קורות חיים.

36. לאור עמדת גורמי הבטחון לפיה "אין הערות", הודיע המשיב במסגרת ההודעה לועדה, כי מוזמן למשרדי המשיב ביום 8.6.10 לצורך הסדרת שהייתו. כן צוין, כי ככל שבתום השנתיים מרכז חיו של העותר יהיה בישראל, בהתאם לנהלי המשיב, ובכפוף להעדר מניעה בטחונית ופלילית, ישודרג מעמדו של מ

העתק הודעה מטעם המשיב מיום 1.6.10 צורף כנספח ע/25 לעתירה.

37. ביום 17.6.10 הוגשה תגובת מטעם העותרים, במסגרתה התנגדו למתן מעמד ארעי למ, ודרשו כי ינתן לו מעמד של קבע לאלתר.

העתק תגובה מטעם העותרים מיום 17.6.10 צורף כנספח ע/26 לעתירה.

38. ביום 23.11.10 הוגשה תשובה להשגה מטעם המשיב. במסגרת זו, טען המשיב כי הפרקטיקה הנהוגת בנוגע לבקשות למתן מעמד עבור ילד שלא נולד בישראל היא הנפקת רישיון ישיבה ארעי מסוג א/5 למשך שנתיים, ובתום השנתיים, בכפוף להצגת ראיות בדבר מרכז חיים בישראל, והעדר מניעה פלילית ובטחונית, משודרג המעמד למעמד קבע. אין כל הצדקה להפלות דווקא את העותר לטובה.

39. באשר לאחיו של מ, צוין כי אלו קיבלו מעמד קבע בישראל מכוח תקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל, שכן הם נולדו בישראל, ועל כן עניינם שונה מזה של מ

העתק תשובה מטעם המשיב מיום 23.11.10 צורף כנספח ע/31 לעתירה.

40. ביום 27.2.11 ניתנה החלטה יו"ר ועדת ההשגה המורה על דחיית ההשגה. הועדה קבעה כדלקמן:

"שני הצדדים לא פרשו את המסכת העובדתית הקודמת לבקשה הנוכחית לרישום המשיג, ועל כן, אין לי אלא להתייחס אליה כאל הבקשה הראשונה שהוגשה בעניינו, בהיותו בן 12. בנסיבות אלה גם לא אדון בטענות ב"כ המשיגים לשיהוי רב ולעיכובים שונים, באשר אין בפני נתונים הקודמים לבקשה זו.

ראשית, יש להסיר את הטענה בדבר אפליית המשיג באשר אין מעמדו זהה למעמדם של שאר בני משפחתו. כבר נקבע בפסיקה, כי שאלת מקום לידתו של אדם הנה משמעותית ביותר, ומשפיעה על מעמדו (ור' לדוגמה עת"מ 311/06 מוניר נ' שר הפנים (פורסם בנבו, 21.8.08). "להבדיל מארבעת אחיה, שנולדו בחברון, העותרת נולדה בירושלים. עובדה זו מהווה אדן מרכזי בטיעון של העותרת", סעיף 2 לפסה"ד).

עניינה של החלטה זו יהיה, איפוא, רק בשאלה האם תושב קבע יכול "להוריש" את מעמדו לילדו שלא נולד בישראל- באופן אוטומאטי.

התשובה לכך-שלילית. מעמדו של תושב קבע כרוך בישיבת קבע, אשר אחת האינדיקציות לה הוא מקום הולדת ילדיו. אדם יכול לקבל מעמד מיזי של תושב קבע, רק אם נולד בארץ (נוסף על היות לפחות אחד מהוריו בעל מעמד זה), ורישומו במרשם האוכלוסין נתבקש בהיותו קטין. אמנם, המשיג נולד באזור, וככל הנראה אינו יכול לרכוש מעמד במקום אחר (ומדוע לא נתבקשה הסדרת מעמדו הרבה יותר בסמוך ללידתו?). לו היה המשיג נולד בארה"ב, לדוגמא- האם גם אז היתה ב"כ המשיגים דורשת את רישומו במעמד של קבע במרשם האוכלוסין בישראל, מיידית, רק משום שהוריו תושבי קבע?

ויובהר- היותו של אדם, קטין, מחוסר מעמד אחר, אינה עילה לרישום מיזי כתושב קבע במרשם האוכלוסין בישראל.

מן האמור לעיל עולה, כי למרות אי- הנחת שמעוררת התנהלות המשיב בבקשת המשיגה לאיחוד משפחות עם בנה המשיג (משך קרוב לשנתיים עד לאישור הבקשה), עצם החלטה לרשמו במעמד ארעי ורק לאחר מכן במעמד של תושב קבע, אינה בלתי סבירה.

לאחר שבחנתי את עמדות הצדדים ואת מכלול הנסיבות והשיקולים הרלוונטיים, החלטתי לדחות את ההשגה, מן הטעם שלא נמצאה עילה להתערבות בהחלטת המשיב."

העתק החלטה מיום 27.2.11 צורף כנספח ע/34 לעתירה.

41. ביום 13.4.11 הוגשה העתירה דן.

עמדת המשיב

42. המשיב יטען, כי דין העתירה להידחות לגופה. בקשת העותרים למתן מעמד קבע למ נבחנה על ידי המשיב, אשר לא מצא כל מקום לשנות מההחלטה כי ראשית ינתן למ מעמד ארעי למשך שנתיים. בחינה נוספת של החלטת המשיב נעשתה כאמור על ידי יו"ר ועדת ההשגה לזרים, אשר נתנה החלטה מנומקת ביום 27.2.11, וזאת לאחר בחינת העובדות הרלוונטיות, וטענותיהם של העותרים ושל המשיב.

43. המשיב בחן את בקשת העותרים ודחה אותה כדין, היות שלפי נהלי המשיב והפרקטיקה המקובלת, לא היה מקום ליתן החלטה שונה ולהפלות לטובה דווקא את העותר. בהחלטתו של המשיב לא נפל כל פגם מינהלי וודאי שלא פגם מהותי. המשיב בחן את בקשת העותרים לאור כלל המסמכים והנתונים המצויים בפניו וקיבל את החלטתו כפי שהוצגה לעיל – המצויה היטב בתוככי מתחם הסבירות.

44. החלטתו של המשיב הינה סבירה, עניינית וראויה וניתנה על פי הדין ובהתאם לו, ומכל מקום בוודאי שלא חרגה מגדר מתחם הסבירות.

45. החלטת המשיב בעניינו של מ נבחנה פעם נוספת על ידי יו"ר ועדת ההשגה לזרים, אשר נתנה החלטה מנומקת דנה בטענות הצדדים, והכריעה בהן.

46. העותרים לא הראו כל פגם מינהלי אשר נפל בהחלטת הוועדה. הוועדה בחנה את ההשגה ודחתה אותה לגופה, בנוגע למ , נוכח הדין בעניין זה. בהחלטה זו של הוועדה לא נפל כל פגם מינהלי וודאי שלא פגם מהותי.

47. הוועדה כערכאה מנהלית אשר דנה בהחלטת המשיב ובחנה את נסיבות המקרה בהתאם לטענות ולמסמכים אשר הובאו בפניה, הגיעה למסקנה כי הדין הקיים מוביל לדחיית בקשת העותרים ליתן מעמד קבע למ בשלב זה, וקבעה כי המשיב רשאי היה לקבוע כי המעמד יוענק לו לאחר שנתיים שהעותר יחזיק באשרת א/5.

48. טעמיה של הוועדה לדחיית ההשגה בעניינם הינם סבירים, ענייניים וראויים, ותואמים הם את הדין הקיים, ומכל מקום, בוודאי שלא חרגו מגדר מתחם הסבירות.

49. המשיב יטען, כי החלטת הוועדה הינה החלטה ראויה, ומכל מקום לא נפל כל פגם בהחלטת הוועדה המצדיק את התערבותו של בית המשפט הנכבד.

50. בהתאם להלכה, בית המשפט הנכבד מעביר תחת שבת הביקורת השיפוטית את ההחלטה המנהלית ובוחן את סבירותה. אין המדובר בהחלפת שיקול הדעת של הרשות המנהלית בשיקול דעתו של בית המשפט הנכבד (ר' רע"ב 1663/98 בנימין בן נחמיה יאיר נ' נציב שירות בתי הסוהר, תק-על 2)98 (2) 322; בג"צ 4539/94 ד"ר נקסה נביל נ' ד"ר אמרים סנה ואח', פ"ד מח (4) 778; פ"ד מח (3) 542).

51. משלא הראו העותרים כי נפל פגם מינהלי בהחלטה שניתנה בעניין מ, עומדת לרשות חזקת התקינות המנהלית, במיוחד במקום בו גוף נוסף, הוועדה, בחן את החלטת המשיב. לפיכך דין העתירה להידחות לגופה.

ב. ועדת ההשגה

52. ביום 25.11.08 התפרסמה בילקוט הפרסומים ברשומות (ילקוט הפרסומים 5870) הודעת שר הפנים מיום 13.11.2008, כי מתוקף סמכותו לפי סעיף 16(א) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, (להלן: "חוק הכניסה לישראל") מעביר שר הפנים ליושב ראש ועדת ההשגה לזרים במשרד הפנים את סמכויותיו לפי סעיפים 2 (א) ו-1, 3, 3א(א), (ב) ו (ג), 4, 5, 6 – לעניין מקרים פרטניים, ו-11 לחוק.

53. ביום 11.12.2008 פורסם נוהל ועדת ההשגה לזרים (מספר נוהל 1.5.0001).

54. הוועדה משמשת כערכאת השגה מנהלית על החלטות מינהל האוכלוסין בנושאים אשר יפורטו להלן, וזאת עד לכינונו בחקיקה של בית דין לזרים.

55. בהתאם לסעיף 3.2 לנוהל, הנציב רשאי לאשר את ההחלטה עליה משיגים, לשנותה, לבטלה ולקבל החלטה אחרת במקומה (במסגרת הסמכויות הנתונות לרשות המחליטה), או להחזיר את העניין עם הוראות לרשות המחליטה.

56. לעניין זה יפים דבריו של בית הדין בע"ע (ארצי) 268/07 איגור רובינשטיין נ' מובילי סלע בע"מ (11.9.08, פורסם בנבו):

"... בבואו לדון בהיקף הביקורת בהליך זה ערר או השגה קבע בית המשפט העליון כי : "בעוד הביקורת השיפוטית אמורה לבדוק אם לא נפלה טעות בהחלטה המינהלית, הביקורת בהשגה או בערר נערכת על פי רוב כדיון מחדש ומאפשרת מתן החלטה אחרת במקום זו שניתנה על ידי הרשות המקורית. באופן כזה רשאית הרשות הדנה בהשגה להעמיד את שיקול דעתה במקום שיקול דעת הרשות המקורית, וזאת כל עוד אין מתפרשת כוונה אחרת מהחוק המיוחד החל על העניין" (רע"א 2425/99 עיריית רעננה נ' י.ח. יזום והשקעות בע"מ, לא פורסם, ניתן ביום 12.9.2000 (פורסם בנבו))..."

57. המשיב יטען, כי ועדת ההשגה כערכאת השגה מנהלית אשר הוסמכה על פי הנוהל האמור לשנות, לבטל, לקבל או להחזיר את העניין המובא בפניה לרשות עם הוראות, בחנה את העניין במקרה דנא והגיע למסקנה, כי לא נמצא מקום להורות על מתן מעמד קבע למ

58. הלכה פסוקה היא, כי בית המשפט לא יראה להתערב בשיקול דעתו של שר הפנים לפי חוק הכניסה לישראל, אלא אם הוכח שפעל מתוך שחיתות, מרמה או חוסר תום לב וכיוצא באלו טעמים העשויים לפסול פעולה שלטונית (ר' בעניין זה בג"צ 482/71 קלרק נ' שר הפנים, פ"ד כז(1) 113, 117 ור' גם בג"צ 740/87 בנטלי נ' שר הפנים, פ"ד מב(1) 443, 444).

59. קל וחומר במקרה בו החלטת הרשות נבחנה בחינה נוספת על ידי ועדת ההשגה כערכאת השגה מנהלית. יודגש, כי העותרים הציגו את טענותיהם בפני ועדת ההשגה, ורק לאחר שנבחנו טענותיהם של העותרים ושל הרשות, ונשקלו כל השיקולים הרלבנטיים, ניתנה החלטה מנומקת, אשר בה התייחסות לטענות אשר הוצגו בפני ועדת ההשגה.

60. לפיכך, אין מקום במקרה זה להתערבות בית המשפט הנכבד בהחלטת המשיב – הן לאור עילות ההתערבות המצומצמות בשיקול הדעת הרחב המוקנה לשר הפנים בנושא הכניסה והישיבה בישראל, הן בשל העדר פגם בהחלטה, והן לאור סבירותה של ההחלטה לגופו של עניין.

המסגרת הנורמטיבית

מתן מעמד בישראל – כללי

61. חוק הכניסה לישראל קובע, כי מי שאינו אזרח ישראלי או בעל אשרת עולה או תעודת עולה, אינו בעל זכות קנויה לשבת בישראל, וכי ישיבתו בישראל מותנית ברישיון ישיבה שיינתן לו על-פי חוק זה.

62. בעניין זה יצוין, כי על-פי חוק הכניסה לישראל, הסמכות למתן רישיונות ישיבה ושיקול הדעת לשימוש בה מסורים לשר הפנים או מי שהוסמך לכך על ידו.

63. יצוין, כי שיקול הדעת בהענקת רישיונות ישיבה רחב הוא, ונובע מאופי הסמכות וריבונות המדינה להחליט מי ייכנס בשעריה (ראה בעניין זה בג"צ 431/89 קנדל נ' שר הפנים, פ"ד מו(4) 505, 520; וראה גם בג"צ 1031/93 פסדו (גולדשטיין) נ' שר הפנים, פ"ד מט(4) 661, 677-678).

64. המדיניות שנוקט בה המשיב מזה שנים רבות הינה, שלא להעניק אשרות ישיבה לזרים אלא במקרים חריגים בהם קיימים שיקולים הומניטאריים מיוחדים. מדיניות זו עמדה לא אחת

תחת ביקורתו של בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, אשר לא ראה להתערב בה (ראה בג"צ 656/87 מנאח נ' שר הפנים, תק-על (1)88 70; ר' גם בג"צ קנדל הנ"ל).

65. כאמור, מדיניות זו של המשיב הינו פועל יוצא של ריבונותו ומסמכותו הבלעדית להחליט מי יוכל לשהות בשטחו. לצורך כך נקבעו קריטריונים מחמירים, שבבסיסם עומדים שיקולים הומניטאריים כבדי משקל בלבד, אשר ככלל, רק מי שעמד בהם, נבחנת בקשתו לקבל אשרה או רישיון ישיבה בישראל.

66. מתן מעמד בישראל אינו עניין של מה בכך, בהיותו מעניק זכויות ויוצר סטאטוס, וזאת במיוחד כאשר מדובר במתן מעמד של תושבות קבע.

רישום ילדים

67. תקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל, התשמ"ד – 1974 (להלן: "תקנה 12"), עוסקת במעמד שניתן לפי חוק הכניסה לישראל, ובהתקיים תנאים מסוימים, לילד שנולד בישראל. בהתאם להוראת תקנה 12, ילד להורים שאינם אזרחי ישראל, שנולד בישראל, ולא חלה לגביו הוראת סעיף 4 לחוק השבות, יהא מעמדו כמעמד הוריו.

68. במקרה הנדון, מ לא נולד בישראל, ועל כן לא חלה עליו תקנה 12. לפי נוהל רישום ומתן מעמד לילד שרק אחד מהוריו רשום כתושב קבע בישראל, שמספרו 2.2.0010 (צורך כנספח ע/25 לעתירה), על מ לקבל אשרת שהייה מסוג א/5 למשך שנתיים, ובחלוף שנתיים, בכפוף להוכחת מרכז חיים והעדר מניעה בטחונית או פלילית, ישודרג מעמדו לקבע.

69. הוכחת מרכז חיים הינה תנאי בלעדיו אין לאישור הבקשה. יפים לעניין זה דברי כבוד הנשיאה ארד בפסק הדין בעת"מ 600/06 אבו רמוז ואח' נ' שר הפנים ואח', תק-מח (4)2007 3388, שם נקבע כי:

"את הטענה כי ילד שנולד בישראל זכאי באופן אוטומטי, מכוח לידתו בישראל, לקבל מעמד של תושב קבע בישראל ולהירשם במרשם האוכלוסין בישראל, יש לדחות. טענה זו נדחתה בבג"צ 979/99 פבאלואיה קרלו נ' שר הפנים (1999), שם נקבע כי חוק הכניסה לישראל והתקנות שהותקנו לצורך ביצועו אינן קובעות זכות אוטומטית לישיבת קבע בישראל מכוח לידה. תכליתה של תקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל היא שמירה על התא המשפחתי ומניעת פער בין מעמדו של הילד ולבין מעמדו של ההורה המשמורן אשר מרכז חיו בישראל. לפיכך, רישיון לישיבת קבע בישראל אינו ניתן אוטומטית מכוח הלידה בישראל...לתמיכת טענתם מצטטים העותרים מדבריו הבאים של כב' השופט חשין בעניין עדאלה: "מן הראוי להדגיש, כי הוראת סעיף 3א לחוק עניינה אך ורק בקטינים תושבי האזור שלא נולדו בישראל והמבקשים להצטרף להורה משמורן החי בישראל...". ואולם, נראה שהערה כללית זו מניחה כי בדרך כלל, קטין שנולד בישראל להורה ישראלי אינו תושב אזור כהגדרתו בחוק הוראת השעה (כלומר, אינו מתגורר באזור ואינו רשום במרשם האוכלוסין באזור). כך למשל, אין להבין מדברים אלה, כי קטין שנולד בישראל אך חי כל חייו באזור, זכאי לקבל מעמד לפי תקנה 12. קביעה כזו תעמוד בסתירה להלכה הפסוקה ולעמדת בית המשפט העליון בבג"צ 979/99."

70. כחלק מהדרישות העומדות בפני המבקשים לקבל מעמד כמו בעניינם של העותרים, נדרשים המבקשים לחוכיח כי קיום מרכז חיים לפחות שנתיים קודם למועד הגשת הבקשה. דרישה זו

אושרה על ידי בית משפט נכבד זה, וכך בלשון כבוד הנשיאה ארד בפסק הדין בעת"מ 742/06 אבן קווינדר ואח' נ' שר הפנים, תק-מח 2007(2) 985:

"לא מצאתי ממש גם בטענת העותרים לעניין סבירותה של הדרישה להראות קיומו של מרכז חיים בישראל משך השנתיים שקדמו להגשת הבקשה. דרישה זו נוגעת הן לבקשות לרישום ילדים והן לבקשות לאיחוד משפחות. לעניין בקשות לרישום ילדים, קובעת תקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל, התשל"ד-1974, כי ילד שנולד בישראל, ולא חלו עליו סעיף 4 לחוק השבות, התשי"ב-1950, יהיה מעמדו בישראל כמעמד הוריו. תכליתה של תקנה 12 היא מניעת יצירתו של נתק או פער בין מעמדו של הורה תושב ישראל לבין מעמדו של ילדו הקטין, יליד ישראל, אשר נמצא בחזקתו (בג"צ 979/99 פבאלואיה נ' שר הפנים, דינים עליון כרך נז 255 בפסקה 2 (1999)). באשר לבקשות לאיחוד משפחות, הרציונאל העומד ביסוד הליכים אלה הוא רציונאל הומניטרי שעיקרו הגנה על התא המשפחתי והרצון לאפשר לבני המשפחה לחיות יחדיו תוך המשך מגורים בארץ ... תנאי בסיסי לאישורן של בקשות לרישום ילדים ובקשות לאיחוד משפחות הנו כי מרכז חיו של מגיש הבקשה – ההורה או בן הזוג – הוא אבן בישראל. תכלית הדרישה נשוא הדיון היא לוודא כי בכוונת מגיש הבקשה להשתקע בישראל. הכרעה בשאלה היכן נמצא מרכז חיו של אדם, מחייבת ברגיל עריכתה של בחינת ממושכות...הלכה היא כי בית משפט זה אינו מחליף את שיקול דעתה של הרשות בשיקול דעתו ובסמכותו להתערב בהחלטת הרשות רק כאשר זו חורגת ממתחם הסבירות. קביעת המשיב כי בחינת מרכז החיים תתייחס לתקופה של שנתיים איננה חורגת ממתחם הסבירות ולפיכך אין עילה להתערבותו של בית משפט זה."

71. יוצא אם כן, כי דרישת המשיב להוכחת מרכז חיים לתקופה של שנתיים הוכרה כדרישה סבירה וראויה.

72. הבקשה לרישום מו במרשם האוכלוסין הישראלי לא נדחתה על הסף נוכח היותו יליד האזור, אלא אושרה בקשתו למתן אשרת קבע, וזאת לאחר שנתיים במעמד ארעי.

73. טענת העותרים להפליה בין מ לבין אחיו למחצה, אין לה על מה שתסמוך, באשר עניינם שונה. אחיו למחצה של מ קיבלו מעמד קבע מכח תקנה 12, בהיותם ילידי ישראל. ואילו מו אינו יליד ישראל.

74. אין בהחלטת המשיב כדי להפריד את מ מהורהו המשמורן, השווה כדין בישראל ו/או כדי לפגוע בשלמות התא המשפחתי.

75. אשרת שהייה מסוג א/5 מזכה את מ בזכויות המוענקות לתושב ישראל, לרבות הנפקת תעודת זהות ישראלית, רישום במרשם האוכלוסין הישראלי וזכויות סוציאליות שונות. מכל מקום, אין בסוג אשרה זה כדי לגרוע משלמות התא המשפחתי ומאינטרס השמירה על שלום הילד.

76. נוכח האמור, וכפי שצוין לעיל, אין מקום במקרה זה להתערבות בית המשפט הנכבד בהחלטת יו"ר ועדת ההשגה – הן לאור עילות ההתערבות המצומצמות בשיקול הדעת הרחב המוקנה לשר הפנים בנושא הכניסה והישיבה בישראל, הן בשל העדר פגם בהחלטה והן לאור סבירותה של החלטה לגופו של עניין.

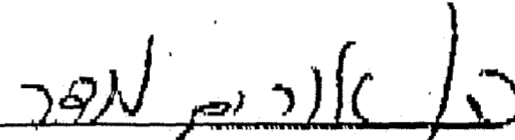
77. המשיב יטען כי שיקוליו בעניין דנן היו סבירים, עניינים וראויים והם מתיישבים עם המדיניות הכללית של המשיב במקרים כגון דא.

לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה, ולחייב את העותרים בהוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד כדין.

מצ"ב תצהיר לתמיכה בעובדות.

נדב ביננבאום, עו"ד

נגה פרנקל דגן, עו"ד

פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

ירושלים

11 יולי, 2011